

پرسش پاسخ با کارشناسان

اشاره

پرسش‌هایمان را با سیزده تن از کارشناسان دست‌اندرکار تعلیم و تربیت که هشت تن از آنان داور جشنواره نیز هستند، در میان گذاشتیم و رأی و نظر ایشان را در ادامه مطالعه می‌فرمایید. همه‌ی این دوستان اتفاق نظر دارند، انتشار کتاب‌های آموزشی در آغاز راه است و گرچه مشکلات فراوانی در این راه وجود دارد، مؤلفان و ناشران این‌گونه کتاب‌ها آینده‌ی روشنی پیش‌رو دارند.

اسامی کارشناسان به این شرح است:

۱. احمد حج‌فروش ۲. عزیز خوشینی ۳. سید محمود مموتی
۴. داود نجف‌زاده ۵. جمشید علی‌محمدی ۶. یداله رضازاده ۷. حسین جنانی
۸. شهرام خدادادی ۹. سیدبهنام علوی مقدم ۱۰. بهیاد صدیق‌پور
۱۱. روح‌الله هادی ۱۲. محمد قورچی بیگی ۱۳. محمود کریمی

الف) تعریف شما از کتاب‌های آموزشی مناسب چیست؟

خوشبینی: ۱. محتوای آن در راستای هدف کلی و هدف جزئی مندرج در برنامه‌ریزی درسی باشد.

۲. ساختار کتاب از نظر صفحه‌بندی، ارتباط موضوعی مستقیم شکل‌ها و تعریف‌ها مطلوب باشد.

۳. ساده‌نویسی مطالب را رعایت کند و از هرگونه لغت پرانی در ارائه‌ی جملات بفرنج و مشکل‌آفرین برای معلم و متعلم پرهیزد.
نجف‌زاده: تحقیق هدف‌های پیش‌بینی شده در تالیف کتاب درسی می‌تواند، جزو ویژگی‌های کتاب آموزشی مناسب قرار گیرد.

علی محمدی: کتاب آموزشی مناسب کتابی است که در فرایند آموزش مفید واقع شود، یادگیری مؤثر دانش‌آموزان را تقویت کند، آنان را با مفاهیم و موضوعات کتاب‌های درسی بیش‌تر آشنا سازد.
صموتی: کتاب

صموتی

آموزشی کتابی است که پس از مطالعه، با توجه به هدف‌های تعیین شده، تغییر رفتار مناسبی را، چه از نظر مهارتی، چه از نظر نگرشی و چه از نظر دانشی، در مخاطب پدید آورد.

رضازاده: کتابی که نیاز دانش‌آموز و معلم را برآورده کند و براساس هدف‌های رفتاری تهیه شود.

جنانی: کتاب آموزشی کتابی است که براساس هدف‌های مشخصی تدوین شده باشد و از ساده‌ترین و کوتاه‌ترین راه‌قادر باشد، اطلاعات هدفمند را آموزش دهد.

خدادادی: از آن‌جا که مطالب کتاب‌های درسی از بررسی مجموعه‌ی کتاب‌های آموزشی استخراج شده‌اند در نتیجه این‌جا منظور از کتاب آموزشی، کتاب‌های کمک‌آموزشی است. از نظر این جانب، کتاب کمک‌آموزشی کتابی است که در راستای هدف‌های کتاب آموزشی، روش نگارش و سبک جدید داشته باشد.
علوی مقدم: کتابی که بتواند در حد فهم دانش‌آموز، به ارائه‌ی مطلب مورد نظر پردازد و مشکلات دانش‌آموزان در کتاب‌های درسی را برطرف کند.
صدیق‌پور: در فهم کتاب درسی به

کتاب آموزشی کتابی است که براساس هدف‌های مشخصی تدوین شده باشد و از ساده‌ترین و کوتاه‌ترین راه‌قادر باشد، اطلاعات هدفمند را آموزش دهد

حج فروش

آموزشی با توجه به تعاریف یاددهی و یادگیری وسایلی هستند که به تسهیل و توسعه فرایند یاددهی و یادگیری، تعمیق،

پایداری و رفتاری کردن مفاهیم یادگیری کمک می کنند. بنابراین مهم ترین نقش آن ها توسعه و تسهیل فرایند یاددهی - یادگیری است. مهم ترین ویژگی کتاب های آموزشی مناسب عبارتند از: ۱. ارتقای دانش معلمان در موضوع تدریس؛ ۲. کمک به افزایش مهارت های حرفه ای معلم در موضوع تدریس و آشنایی او با شیوه های تدریس؛ ۳. کمک به امر تدریس و تقویت انگیزه و علاقه ی معلمان؛ ۴. کمک به یادگیرندگان در فرایند یادگیری و تقویت انگیزه ی آنان؛ ۵. تسهیل موقعیت یادگیری؛ ۶. تعمیق یادگیری؛ ۷. پایداری یادگیری؛

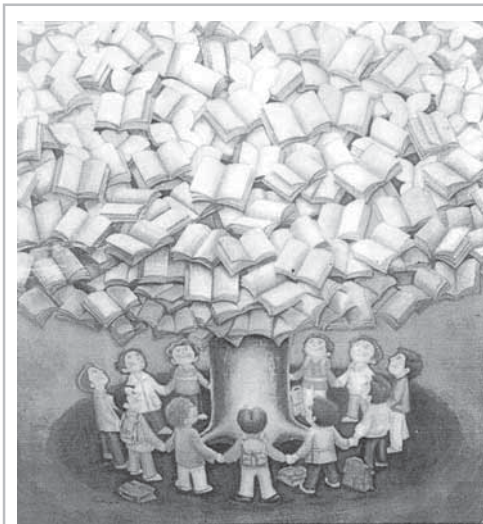
معلم و دانش پژوه یاری رساند و با روش های مناسب تا حد امکان کاستی های آموزشی کتاب درسی را جبران کند و در نهایت، بیش دانش پژوه را عمیق و وسعت بخشد.

هادی: کار آموزش را آسان کند، نقص های احتمالی کتاب درسی را برطرف نماید و با طرح نکات و روش های جدید به آموزش وسعت بخشد.

قورچی بیگی: به کتابی گفته می شود که به نیازهای حال و آینده ی مخاطب پردازد. به عبارت دیگر، محتوای کتاب آموزشی، باید دانشی را که خلاقیت به همراه داشته باشد به دانش آموز ارائه کند و فراگیر را با معماها و پرسش هایی روپرو سازد که زمینه ی تفکر او را فراهم آورد تا به کسب مهارت های زندگی منجر شود و ضمن ایجاد علاقه به مطالعه ی کتاب، در او نسبت به باورها و ارزش های جامعه نگرش مثبت ایجاد کند.

کریمی: کتاب آموزشی مطلوب، با توجه به هدف های کتاب درسی، باید شامل شرح کامل درس، ارائه ی تمرینات مشابه کتاب، سوالات امتحانات سنوات قبل، تست، آزمون ها و جمع بندی شایسته در پایان فصل ها باشد. همچنین از نظر ظاهری باید خوشایند و برانگیزنده باشد.

حج فروش: کتاب های

صدیق پور

کریمی:
کتاب‌های آموزشی به گونه‌ای تدوین می‌شوند که نقص‌های احتمالی کتاب‌های درسی را که ناشی از کم بودن

ساعات آموزش رسمی می‌توانند باشند جبران و در فهم عمیق مطالب به فراگیر کمک کنند. به این ترتیب، فراگیر با استفاده از شکل‌های گوناگون و ذکر مثال‌های متعدد از روش یادگیری معنی‌داری بهره‌مند می‌شود.

حجج فروش: یاددهی - یادگیری یکی از عناصر اصلی و مهم برنامه‌ی درسی است و با برنامه‌ریزی و اجرای این عنصر می‌توان، هدف‌های برنامه‌ی درسی را محقق ساخت. یاددهی (تدریس) فرایندی است که از طریق آن، فردی بین فرد دیگر و ماهیت این جهان واسطه می‌شود تا یادگیری را تسهیل کند.

پ) وضعیت کنونی انتشار کتاب‌های آموزشی در کشور چگونه است؟

خوشینی: کار انتشار این گونه کتاب‌ها شروع شده است. گرچه به حدی که ضرورت دارد نرسیده است.

نجف‌زاده: با این‌که انتشار کتاب‌های آموزشی مسیر صعودی را طی می‌کند، ولی متأسفانه به نیازهای جامعه در بسیاری از

از اصول و روش‌های گوناگون آموزش، با در نظر گرفتن سطوح یادگیری استفاده شود.

علوی مقدم: کتاب‌های آموزشی قطعاً نقش بسیار مهمی در فرایند یاد شده بر عهده دارند؛ چرا که می‌توانند به حل مشکلاتی پیردازند که در کلاس درس، حل نشده‌اند.

صدیق پور: کمبود وقت کلاس را با مطالب توضیحی جبران کند و درس را با روش آسان و روان برای دانش‌آموز هرچه بیش‌تر قابل فهم سازد.

هادی: توسعه‌دهنده و آسان‌کننده‌ی کارآموز باشند. اگر بتوانند عرصه‌ی آموزش را توسعه بخشند و یا آن را آسان‌تر کنند به هدف خود دست یافته‌اند.

قورچی بیگی: در بین انواع وسایل آموزشی و کمک‌آموزشی، هنوز کتاب مهم‌ترین رسانه است که به راحتی در اختیار دانش‌آموز قرار می‌گیرد و در فرایند یاددهی - یادگیری نقش بسیار مؤثری ایفا می‌کند. به جرأت می‌توان گفت که در اختیار نداشتن کتاب‌های آموزشی مناسب، بهترین استادان را نیز در انتقال مطالب دچار سردرگمی می‌کند و فرصت برنامه‌ریزی را از آن‌ها می‌گیرد، به طوری که یادگیری، مؤثر و ماندگار صورت نمی‌پذیرد. در قرن حاضر که قرن دانایی است، جامعه‌ای غنی و ثروتمند محسوب می‌شود که نسلی دانا داشته باشد و در این میان، کتاب‌های آموزشی مناسب حرف اول را می‌زنند.

رضازاده: کتاب‌های موجود
اکثراً جنبه‌ی تجارتی دارند و
به صورت کلیشه‌ای تهیه
شده‌اند. مثلاً، بررسی مختصر
یک موضوع، و چند مثال و
تست، محتوای اکثر کتاب‌های
آموزشی موجود را تشکیل
می‌دهند.

جنانی: با کمال تأسف،
به جز کتاب‌هایی که از طرف
وزارتخانه متبوع انتشار

می‌یابند، بخشی از کتاب‌ها به دلیل این‌که
متولی و مسؤولی ندارند، از آشفتگی و
به هم ریختگی برخوردارند.

خدادادی: تاکنون تعریف جامع و
کاملی از کتاب‌های آموزشی وجود نداشته
است، امروزه مخاطبان بیش‌تر در صدد
طی کردن راه‌های آسان هستند در نتیجه
بیش‌تر کتاب‌های منتشر شده در کشور به
صورت کتاب‌های حل‌المسائل و یا
کتاب‌های بدون هدف مشخص می‌باشد.
صدیق‌پور: اکثراً رونوشتن هستند؛
به دور از نوآوری، خلاقیت و دقت؛ یعنی
محتاج نظارت و هدایت است.

هادی: از نظر کمی خوب است، اما
از نظر کیفی نیازمند مشاوره، هدایت و
ارزیابی است.

قورچی بیگی: انتشار کتاب‌های
آموزشی در سال‌های اخیر، با توجه به
جشنواره‌های متعدد کتاب‌های آموزشی
رشد، روند مطلوبی داشته است، ولی

حوزه‌ها پاسخ نمی‌دهد و لازم است، در
جهت تأمین خواسته‌های عرصه‌ی علم و
دانش، نگرش ناشران را هم‌سو و هدایت
کرد.

علی محمدی: در بخش
فنی و حرفه‌ای، وضعیت انتشار کتاب‌های
آموزشی چندان مطلوب نیست و به
ساماندهی نیاز دارد.

صموتی: در مورد کتاب‌های درسی،
خوشبختانه در شاخه‌ی فنی و حرفه‌ای
نظارت نسبتاً خوبی اعمال می‌شود. اما در
مورد کتاب‌های کمک‌آموزشی متأسفانه
این‌طور نیست و

هیچ نظارتی وجود
ندارد. اکثر قریب به
اتفاق کتاب‌های
تولید شده از نظر
محتوا، از کیفیت
بسیار نامطلوبی
برخوردار هستند.

نجف زاده

ت) مهم ترین مشکلات حوزه ی نشر کتاب های آموزشی کدامند؟

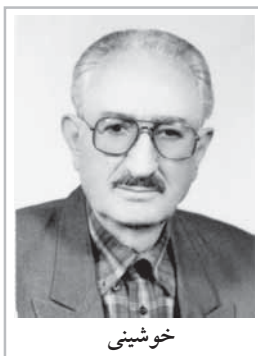
خوشینی: فکر می کنم بیش تر کمبود امکانات و مشکلات مالی باشد.

نجف زاده: دور بودن ناشران از حوزه ی فعالیت آموزش و پرورش و نداشتن اطلاعات و شناخت

کافی از نیازهای آموزش رسمی کشور، یکی از مشکلات اساسی حوزه ی نشر باشد.

علی محمدی: ارتباط نداشتن ناشران کتاب های آموزشی با آموزش و پرورش و به طور خاص با «سازمان پژوهش و برنامه ریزی آموزشی»، یکی از معضلات و اشکالات کنونی انتشار

کتاب های آموزشی در کشور است. صموتی: نبود نظارت، فقدان حمایت از ناشر، بلا تکلیف بودن ناشر در فروش کتاب ها و وجود شبکه ی توزیع پیچیده کتاب که

خوشینی

کافی نیستند و هنوز در ابتدای راه هستیم. در مجموع، وضعیت کنونی انتشار کتاب های آموزشی در کشور مطلوب نیست، چون کتاب های گوناگونی تحت عنوان کتاب های کار، کمک درسی و کمک آموزشی به صورت موازی تالیف و بدون هیچ کنترلی، وارد بازار می شوند و مخاطبان

هم به دلیل دسترسی نداشتن به منابع موثق در خیلی از موارد ناچار از این منابع که جنبه ی تجاری آن ها بیش تر است، استفاده می کنند که در نهایت، اثرات سوئی بر ذهن فراگیر خواهند داشت.

کریمی: در حال

حاضر، کتاب های آموزشی نسبت به سال های قبل، از کمیّت و کیفیت بهتری

برخورد دارند، اما با استانداردهای آموزشی جهانی فاصله داریم که باید با استناد از نظر کارشناسان، متخصصان و برنامه ریزان درسی، این کاستی ها رفع شوند.

حج فروش: بیش تر کتاب هایی که امروز در بازار کتاب اصطلاحاً کتاب آموزشی نامیده می شوند، کتاب های حل المسائل و حل تمرین های کتاب های درسی و کتاب های تست هستند.

دور بودن ناشران از حوزه ی فعالیت آموزش و پرورش و نداشتن اطلاعات و شناخت کافی از نیازهای آموزش رسمی کشور، یکی از مشکلات اساسی حوزه ی نشر باشد

قسمت اعظم درآمد را کسب می‌کند، اما نقشی در تولید کتاب ندارد.

رضازاده: وجود کتاب‌های به اصطلاح آموزشی بی‌محتوا با عنوان‌های متفاوت و کمبود کتاب‌های ارزشمند آموزشی که هدف‌های آموزشی را بپوشاند از جمله مشکلات حوزه نشر کتاب‌های آموزشی است.

جنانی: کتاب آموزشی، کتابی است هدفمند که براساس هدف‌های مشخصی تدوین شده باشد و از ساده‌ترین و کوتاه‌ترین راه قادر باشد، اطلاعات موردنظر در رابطه با هدف را آموزش دهد.

خدادادی: مهم‌ترین مشکلات حوزه نشر عبارت است از: ۱. نبود تعریف و برنامه مشخص؛ ۲. مشکلات کاغذ و چاپ؛ ۳. ناآگاهی مؤلف از ساختار کلی کار، و تحت تأثیر قرار گرفتن از سوی ناشر.

علوی مقدم: شتابزدگی، تکرار

بودن، پیچیده‌تر کردن بعضی مطالب، علمی نبودن، آوردن تست بدون توضیح قبل از آن، و ...

صدیق‌پور: شاید گرانی کاغذ و

کیفیت کاغذ از مشکلات حوزه نشر باشد.

هادی: ۱. تکراری بودن؛ ۲. درازگویی‌ها؛ ۳. روش‌های غلط در آزمون

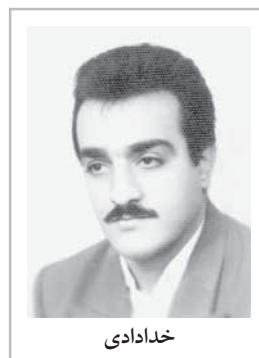
قورچی بیگی: ۱. سازمان‌های موازی با وزارت آموزش و پرورش که در کار چاپ و انتشار کتاب‌های آموزشی هستند؛ ۲. مشکل بودجه‌ای

کریمی: شیوه‌های بعضی از کتاب‌های آموزشی در ارائه مطالب، تناسب چندانایی با سن رشد و نیازهای فراگیر ندارد.

حج‌فروش: این موانع را می‌توان برشمرد: ● موانع اجتماعی، فرهنگی و آموزشی:

۱. روشن نبودن جایگاه علم و پژوهش در کشور؛ ۲. وجود ۲۰ تا ۳۰ درصد بی‌سواد در جامعه و وجود ۲۰ تا ۳۰ درصد جمعیت کم‌سواد؛ ۳. کم توجهی به رویکرد پژوهش و پژوهش محوری در آموزش و پرورش عالی، به ویژه در برنامه‌های آموزشی و درسی؛ ۴. تأثیر کنکور بر فعالیت‌های فرهنگی جامعه، به ویژه بر برنامه‌های درسی و انتشار کتاب‌های آموزشی و کمک آموزشی؛ ۵. یک تالیفی بودن کتاب‌های درسی؛ ۶. انحصاری بودن تألیف و چاپ کتاب‌های درسی و آموزشی؛ ۷. اندک بودن تعداد مؤلفان حوزه‌های تخصصی.

این طرح می‌تواند، بخش خصوصی را به بخش دولتی نزدیک کند و در این راستا هم سویی فراهم آورد

خدادادی

ساعات مطالعه در کشور و بازار نشر تأثیرگذار باشد. البته این طرح تا حدودی توانسته است، در جهت گیری های موضوع های کتاب های کمک آموزشی هم سویی (اثربخشی) به وجود آورد، و تعریف درستی از کتاب های کمک آموزشی ارائه دهد، و نقش مؤثری در مشخص کردن استانداردهای این کتاب ها در کشور داشته باشد.

چ) نظرتان درباره ی جشنواره ی کتاب های آموزشی چیست؟

خوشینی: این اقدام اهل قلم را سرذوق می آورد و احساس می کنند که توانمندی های آن ها برای عرصه در جامعه ی علم و خدمت به فرهنگ کشور، به طور جدی مطرح است.

نجف زاده: برگزاری جشنواره ی کتاب های آموزشی گام با ارزشی بود که توانست ناشران را با حوزه های گوناگون آموزشی آشنا کند. حضور ناشران در جشنواره و اطلاع از نیازهای آموزش و پرورش می تواند به توسعه ی تولید کتاب های آموزشی بینجامد و باعث رشد آن شود.

علی محمدی: اگر جشنواره ی کتاب های آموزشی به درستی برگزار شود، ناشران و مؤلفان را به سمت تهیه و تدوین کتاب های مناسب آموزشی سوق می دهد و انگیزه آن ها را افزایش خواهد داد.

سردرگم می شدند. تا سال ۱۳۷۹ که طرح سامان بخشی کتاب های آموزشی در دستور کار قرار گرفت و بستر لازم برای رسیدن به هدف های زیر را فراهم نمود:

۱. استاندارد و معیارهای تولید کتاب های آموزشی و نیازهای آموزش و پرورش به اطلاع ناشران و پدیدآورندگان رسید؛ ۲. انتشار «کتابنامه ی رشد» و برگزاری سالانه ی «جشنواره ی کتاب های آموزشی رشد»، به تشویق و حمایت پدیدآورندگان پرداخته شد.

کریمی: در صورت استمرار، طرح

خوبی است و از اعمال سلیقه های متفاوت در تهیه ی کتاب های آموزشی جلوگیری می کند.

حج فروش: طرح سامان بخشی می تواند، در افزایش

کریمی

قورچی بیگی

کتاب‌های آموزشی
بین‌پدیدآوردگان و
ناشران صورت
می‌گیرد، موجب
بروز خلاقیت‌ها
می‌شود. هم‌چنین

فرصتی برای متولیان آموزش و پرورش فراهم
می‌آورد تا سیاست‌ها، هدف‌ها و برنامه‌های
آموزش و پرورش در حوزه‌ی کتاب‌های
آموزشی در اختیار مخاطبین قرار گیرد.

کریمی: موجب آشنایی نویسندگان با
ایده‌های متفاوت و رشد کیفی کتاب‌های
آموزشی می‌شود. هم‌چنین، با ایجاد رقابت
سالم و نیز ارزشیابی و انتخاب کتاب‌های
مطلوب، دقت و توجه هرچه بیش‌تر
نویسندگان و طراحان را در تدوین کتاب‌ها بالا
می‌برد.

حج‌فروش: جشنواره‌ی کتاب‌های
آموزشی رشد از جمله فعالیت‌های مناسبی است
که می‌تواند به بازار کتاب‌های آموزشی جهت
دهد و آن را به سوی نیازها و سیاست‌های
آموزش و پرورش هدایت کند.

چ نقش وزارت آموزش و پرورش در فرایند انتشار کتاب‌های آموزشی چه می‌تواند باشد؟

خوشینی: تسهیلاتی فراهم آورد تا اهل
قلم برای این کار تشویق شوند.
علی‌محمدی: وزارت آموزش و
پرورش، به عنوان متولی تعلیم و تربیت

صموتی: لازم است در برنامه‌ریزی
جشنواره تجدیدنظر شود. در یک مقطع کوتاه
نمی‌توان کتاب‌های بسیار زیادی را ارزیابی
کرد و از آن نتیجه‌ی مطلوب گرفت.

رضازاده: با توجه به فهرست‌های واری
تهیه شده به نظر می‌رسد، نهایتاً کتاب‌هایی که به
جشنواره راه می‌یابند، کاملاً هدف‌های آموزشی
را پوشش می‌دهد و کتاب‌های آموزشی روندر و به
رشدی پیدا می‌کنند.

جنانی: بسیار خوب است، به چند
شرط: ۱. به خوبی اطلاع‌رسانی شود؛ ۲.
هدف‌های مشخصی داشته باشد و این
هدف‌ها را برای ناشران و مؤلفان به درستی
تشریح کند و منظور خود را از کتاب آموزشی
به درستی بیان کند.

خدادادی: جایگاه مناسبی برای
ارزش‌گذاری، مقایسه و معرفی مجموعه
فعالیت‌های متنوع آموزشی است که از
دیدگاه‌های گوناگون، کتاب‌ها را بررسی
می‌کند. بهتر است در سال‌های بعد
هم‌هنگی‌های بیش‌تری با کمیته‌های
کارشناسی صورت گیرد.

علوی مقدم: خوب است، هر چند که
معیارهای ارزشیابی باید دقیق‌تر ارائه کردند و
پارامترهای متفاوت دیگری در فهرست
معیارها، گنجانده شود.

هادی: کار خوب و ارزشمندی است؛
چرا که به انتخاب عاقلانه و عالمانه جهت
می‌بخشد و باعث تشویق کسانی می‌شود
که کارهای بهتری عرضه می‌کنند.

قورچی بیگی: تعاملی که در جشنواره‌ی

رضا زاده

کشور، به منظور بهبود فرایند نظام آموزشی باید نقش تسهیل کننده و جهت دهنده را در فرایند انتشار کتاب های آموزشی

ایفا کند. اگر منفعل باشد، کتاب های آموزشی در زمینه های برنامه های درسی، نقش منفی خواهند داشت.

صموتی: آموزش و پرورش می تواند با کمک بخش خصوصی و نظارت خود، کتاب های ارزشمندی را تولید و به مخاطبان عرضه کند، در این عرصه، ناشرانی که از نظر مالی ضعیف می باشند بایستی مورد حمایت قرار گیرند.

رضازاده: ۱. مشخص کردن چارچوب و محتوای کتاب آموزشی مناسب در حوزه های آموزشی مختلف؛ ۲. ملزم نمودن وزارت ارشاد به حمایت از کتاب های مفید آموزشی.

جنانی: ۱. نقش مستقیم؛ مانند همین کاری که اکنون انجام می دهد؛ ۲. نقش

غیرمستقیم و نظارتی آن، یعنی هدف ها، سرفصل ها و برنامه های خویش را تدوین و در اختیار رسانه های جمعی قرار دهد و

جنانی

از ناشران به صورت فراخوان، دعوت به همکاری کند.

خدادادی: وزارت آموزش و پرورش به عنوان سکان اصلی، در جهت برنامه ریزی و ارزیابی کتاب های آموزشی، می تواند شرایط مناسبی را در تهیه و خرید کتاب های آموزشی متناسب با برنامه های درسی فراهم سازد.

علوی مقدم: وزارت آموزش و پرورش، در جهت دهی به کتاب های آموزشی نقشی مهمی را ایفا می کند.

صدیق پور: آموزش و پرورش باید در فرایند انتشار کتاب های آموزشی، نخست بایستی چارچوب ها و نظارت را از کتاب های آموزشی خود آغاز کند.

هادی: نقش این وزارت خانه می تواند هدایت کننده، مشوق و نقاد کتاب های آموزشی باشد.

قورچی بیگی: چون متولی اصلی تعلیم و تربیت در کشور وزارت آموزش و پرورش است، برای تحقق این هدف، ابزارهایی لازمند که یکی از این ابزارها کتاب آموزشی مناسب است. پس شرایط ویژه کتاب های آموزشی ایجاب می کند که برای تهیه و تولید آن، آموزش و پرورش برنامه ریزی و نظارت دقیق داشته باشد.

کریمی: نقش وزارت آموزش و پرورش در حمایت از تهیه کنندگان کتاب های آموزشی موجب ارتقای کیفیت کتاب ها خواهد شد و در نتیجه،

هادی

● هیچ یک از دوستان، وضعیت کنونی انتشار کتاب های آموزشی را مطلوب ارزیابی نکرده اند و اغلب

آن را نیازمند حمایت و سازماندهی دانسته اند. آشفته گی و به هم ریختگی مطالب، دوری از نوآوری و خلاقیت، و تجاری و کلیشه ای بودن این کتاب ها، از جمله نقطه ضعف های آن ها شمرده شده اند.

● به زعم کارشناسان، ناآشنایی نویسندگان و ناشران کتاب های آموزشی با هدف های آموزشی وزارت آموزش و پرورش، مشکلات مالی، و فقدان برنامه ی مشخص برای تألیف، مهم ترین مشکل نشر این کتاب هاست. در این میان، تنها آقای صموتی به وجود شبکه ی توزیع پیچیده کتاب اشاره کرده است.

● خوشبختانه، کارشناسان پاسخگو به پرسش های ما، با طرح ساماندهی و جشنواره کاملاً آشنا هستند. ایشان از هر دو ارزیابی مثبتی دارند و استمرار کار آن ها را به طور دقیق و منظم خواهانند.

● و سرانجام، باز هم تأکید بر این که: وزارت آموزش و پرورش، نظارت و حمایت را بر رقابت و مداخله ترجیح دهد.

کتاب های آموزشی با استانداردها نزدیک تر خواهد شد و موجب اعتماد مخاطبان نیز می شود.

جمع بندی

● از دید و نظر کارشناسان حاضر، کتاب آموزشی مناسب کتابی است مکمل کتاب درسی که فهم آن را آسان سازد، کاستی های آن را جبران کند، مشکلات دانش آموزان را در یادگیری مطالب کتاب درسی برطرف نماید، مبتنی بر هدف های رفتاری کتاب درسی تألیف شود و به تغییر رفتار مخاطب از نظر مهارتی، نگرشی و دانشی بینجامد، یادگیری دانش آموز را تقویت کند، و سرانجام با طرح نکات و روش های جدید، به آموزش وسعت بخشد.

● ایشان مؤثر واقع شدن کتاب آموزشی بر فرایند یاددهی - یادگیری را مشروط بر آن دانسته اند که: به صورت خودآموز تدوین شود، از روش های متنوع آموزشی بهره بگیرد، کمبود وقت کلاس را با مطالب توضیحی جبران کند، با تجزیه و تحلیل عمیق و به زبان شیوا تألیف شود، توسعه دهنده ی مطالب درسی باشد، نگرش ها، روش ها و دستاوردهای جدیدی ارائه دهد، راهنمای معلم و دانش آموز باشد و در دانش آموزان برای یادگیری انگیزه ی مثبت ایجاد کند.